

ROSA

----- door Dries van den Akker s.j. (zie ook: www.heiligen-3s.nl)

Betekenis

Latijnse benaming voor de bloem: 'roos'; gaat terug op het Griekse woord 'to rhodion' = 'roos'; eigenlijk 'het roodkleurige'; (vgl. 'rhodo-dendron' = 'rode boom').

*

Roos als symbool

De roos is een dubbelzinnig symbool; zij duidt enerzijds op eeuwigheid (met hemelse volmaaktheid, volheid, goddelijke kracht, ideale wereld, levensgeheim, het onbekende, schoonheid en vreugde) en anderzijds op menselijke hartstochten, die van voorbijgaande aard zijn (met lustbevrediging, de vreugde van de wijn, zinsbegoocheling en betovering). Zij is tegelijk leven en dood, vruchtbaarheid en maagdelijkheid.

Bij de christenen herinnert zij aan het paradijs. Rode rozen betekenen liefde, naastenliefde; op Golgotha ontspringen ze uit Christus' wonden. De witte roos verzinnebeeldt onschuld, reinheid en kuisheid; op kerstvoorstellungen bloeien er in de winter en duiden op Maria als Koningin des Hemels. In haar litanie wordt Maria aangeropen als 'mystieke roos'. Heiligen die een of meer rozen bij zich hebben, zijn o.a. Angelus, Cecilia, Dorothea van Cesarea, Eelko van Lidlum, Elisabeth van Thüringen, Elisabeth van Portugal, Rosa van Lima, Rosa van Viterbo, Rosalia van Sicilië.

*

Maria van de Heilige Rozenkrans (= Rosa); feest: 7 oktober; * 1571.

In de late middeleeuwen ontwikkelde zich - aanvankelijk vooral in de kringen der dominicanen - de rozenkrans als gebedsvorm. Zij bevat vijftien gebeurtenissen uit het leven van Maria, de zogeheten vijf droevige, vijf blijde en vijf glorievolle geheimen. Daar tussendoor wordt tien keer het Wees Gegroet gebeden, een gebed dat de engel Gabriël uitsprak op het moment dat hij Maria bezocht om haar de Blijde Boodschap te brengen dat zij Moeder van Jezus zou worden; het eindigt met de bede aan Maria dat zij onze voorspreekster wil zijn bij leven en sterven ("nu en in het uur van onze dood"). Niet alleen geestelijken, ook leken maakten het tot een geliefd devotiegebed, zij het dat leken de honderdvijftig wees-gegroeten bekortten tot vijftig (het zogenoemde 'rozenhoedje'). Paus Pius V gaf zijn goedkeuring aan deze devotie, nadat de Turken in de beslissende slag bij Lepanto (7 oktober 1571) waren teruggeslagen, naar het heet met behulp van Onze Lieve Vrouwe van de Rozenkrans. Vandaar dat het feest op 7 oktober werd geplaatst. Paus Clemens XI schreef het in 1716 aan de gehele geloofsgemeenschap voor als een verplicht gebed.

*

Rosa (ook **Rosita**; gedoopt Isabella de Flores y Olivia) **van Lima** (ook **a Sancta Maria**) op.ter., Perú; mystica; † **1617**; **feest 23 & + 24 & 30** (voorheen) **augustus**.

Zij werd geboren op 20 april 1568 en was afkomstig uit de Peruaanse hoofdstad Lima. Op vijf-jarige leeftijd zou zij al de geloften van kuisheid hebben afgelegd. Als jonge vrouw van twintig trad zij toe tot de Derde Orde van Sint Dominicus; bij die gelegenheid nam zij de naam Rosa aan. In een tuinhuisje leefde zij een leven van boete en versterving, armoede en gebed. Zo liet zij zich vrijelijk steken en bijten door allerhande insecten; immers ook dat zijn schepselen Gods. Daarnaast had zij vele pijnen, kwalen en ziekten te dragen; zij droeg ze op ter intentie van de uitboeting van de zonden in de hele wereld. Op haar 31e stierf zij. In 1671 werd zij heilig verklaard. Daarmee was ze de eerste heilige van Amerikaanse bodem. Zij draagt als bijnaam 'de Bloem van Lima'.

*

Zij is beschermheilige van Zuid-Amerika, West-Indië, de Filippijnen, Perú Lima en de haven van Lima, Callao; sinds 1668 ook van Sittard.

Bovendien is ze patrones van bloemisten, rozenkwekers en tuinlieden en wordt ze aangeropen tegen besmettelijke ziekten, haarroos (vanwege haar naam) en bij familieruzies.

In de kunst wordt zij afgebeeld als dominicanes, vaak met een doornenkroon, omdat ze in haar lijden op Christus lijkt; soms met rozen, verwijzing naar haar naam, naar haar liefde en lijden.

Ook komt men beeltenissen tegen, waar zij het Jezuskind of een kruisbeeld draagt.

*

Rosa (ook **Rosalia**) **van Viterbo** ofm.ter., Italië; mystica; † **1252**; **feest 6 maart** & 4 september.

*

In het nieuw-testamentische bijbelboek Handelingen van de Apostelen is er sprake van een dienstmeisje **Rhode** of **Roosje**. Petrus is midden in de nacht door toedoen van een godsgezant ontsnapt uit de engel, en klopt aan bij het huis waar de gemeente bijeen is en bidt voor zijn behoud. Als Roosje hoort wie er buiten de deur staat, vergeet zij open te doen en rent naar de gemeenteleden om het te vertellen. Die geloven haar niet...! [Hand.12,13-16]